

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

TIF390 Matematisk fysik och speciell relativitetsteori

April 5 2024

Examinator: Gabriele Ferretti rum: Origo 6111
tel. 0721582259 email: ferretti@chalmers.se

OBS: Nästa granskningstillfälle: 2024-05-03, kl 17:00 i Origo 6115

Hjälpmedel: Chalmersgodkänd miniräknare med tomt minne.

Betygsgränser:

Betygsgränser (tentamen+bonuspoäng):

24 poäng: 3

36 poäng: 4

48 poäng: 5

1 (8 poäng)

Betrakta matrisen

$$U = \exp\left(i\alpha \begin{pmatrix} 1 & -i \\ i & 1 \end{pmatrix}\right)$$

där $\alpha \in \mathbf{R}$.

- 1) Visa att $U^\dagger = U^{-1}$.
- 2) Beräkna $\text{tr } U$ och $\det U$.

2 (9 poäng)

Betrakta

$$g = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

som ett element av permutationsgruppen S_7 .

- 1) Skriv g som produkt av disjunkta cyklar.
- 2) Skriv g som en matris i den reguljära representationen av S_7
- 3) Rita Young Tableaux:n som beskriver konjugatklassen av g .

3 (8 poäng)

Beräkna

$$\int_{-\infty}^{\infty} e^{ax} \delta'(x^2 - 1) dx$$

(Observera att δ' är derivatan av Dirac δ med avseende på x .)**4 (8 poäng)**

Visa att integralekvationen

$$\phi(x) = 1 + \lambda \int_0^{\infty} (x - y) e^{-x-y} \phi(y) dy$$

har en lösning för alla $\lambda \in \mathbf{R}$ och lös den för $\lambda = 4$.**5 (9 poäng)**

Den subatomära partikeln ρ^0 sönderfaller till två pioner: $\rho^0 \rightarrow \pi^+ + \pi^-$. Den ena pionen har rörelsemängd $\mathbf{p} = (400, 0, 0)$ MeV (d.v.s. längs $\hat{x}$) och den andre $\mathbf{q} = (0, 650, 0)$ MeV (d.v.s. längs $\hat{y}$). Pionernas massa är $m_{\pi^\pm} = 140$ MeV.

Bestäm ρ^0 massan, samt ρ^0 hastigheten vid sönderfall.**6 (8 poäng)**

Vad är den minsta energi som krävs för att en positron e^+ som kolliderar med en elektron i vila ska skapa ett myon/antimyon par? Processen är $e^+ + e^- \rightarrow \mu^+ + \mu^-$. $m_{e^\pm} = 0.511$ MeV, $m_{\mu^\pm} = 105$ MeV,

PROBLEM 1

Let $\mathcal{Z} = \begin{pmatrix} 1 & -i \\ i & 1 \end{pmatrix}$, note $\mathcal{Z}^\dagger = \mathcal{Z}$.

$$1) U = e^{i\alpha \mathcal{Z}} \Rightarrow U^\dagger = e^{-i\alpha \mathcal{Z}^\dagger} = e^{-i\alpha \mathcal{Z}} = U^{-1}$$

since α is real and $\mathcal{Z}$ hermitian.

2) $\mathcal{Z}$ is hermitian and has eigenvalues = 0 and 2.

$$\Rightarrow \exists \Omega \text{ unitary s.t. } \mathcal{Z} = \Omega \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} \Omega^\dagger$$

$$\Rightarrow U = \Omega \begin{pmatrix} e^{i\alpha \cdot 0} & 0 \\ 0 & e^{i\alpha \cdot 2} \end{pmatrix} \Omega^\dagger =$$

$$= \Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{2i\alpha} \end{pmatrix} \Omega^\dagger.$$

$$\Rightarrow \text{tr } U = \text{tr} \left(\Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{2i\alpha} \end{pmatrix} \Omega^\dagger \right) = 1 + e^{2i\alpha}$$

$$\det U = \det \left(\Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{2i\alpha} \end{pmatrix} \Omega^\dagger \right) =$$

$$= \det \Omega \det \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & e^{2i\alpha} \end{pmatrix} \det \Omega^\dagger =$$

$$= 1 \cdot e^{2i\alpha} \cdot 1 = e^{2i\alpha}$$

PROBLEM 2

1) Note: $1 \rightarrow 3 \rightarrow 5 \rightarrow 7$ and $2 \rightarrow 4 \rightarrow 6$

$$\Rightarrow g = (1\ 3\ 5\ 7)\ (2\ 4\ 6)$$

2) Let $|1\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \dots$ $|7\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

We need a matrix $M: |1\rangle \rightarrow |3\rangle$ etc.

$$M(g) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

3) $Y =$

(1357) (246)

PROBLEM 3

$$\int_{-\infty}^{+\infty} e^{ax} \delta'(x^2-1) dx = - \int_{-\infty}^{+\infty} (e^{ax})' \delta(x^2-1) dx$$

$$= -a \int_{-\infty}^{+\infty} e^{ax} \left(\frac{\delta(x-1)}{2} + \frac{\delta(x+1)}{2} \right) dx =$$

$$= -\frac{a}{2} (e^{ax} + e^{-ax}) = -a \cosh a.$$

PROBLEM 4

$$\varphi(x) = 1 + \lambda x e^{-x} \left(\int e^{-y} \varphi \right) - \lambda e^{-x} \left(\int y e^{-y} \varphi \right)$$

Multiply by e^{-x} and $\int dx$:

$$\int e^{-x} \varphi = \int e^{-x} + \lambda \left(\int x e^{-2x} \right) \left(\int e^{-y} \varphi \right) - \lambda \left(\int e^{-2x} \right) \left(\int y e^{-y} \varphi \right)$$

Multiply by $x e^{-x}$ and $\int dx$:

$$\int x e^{-x} \varphi = \int x e^{-x} + \lambda \left(\int x^2 e^{-2x} \right) \left(\int e^{-y} \varphi \right) - \lambda \left(\int x e^{-2x} \right) \left(\int y e^{-y} \varphi \right)$$

$$\text{Set } c_1 = \int_0^{\infty} e^{-x} \varphi(x) dx, \quad c_2 = \int_0^{\infty} x e^{-x} \varphi(x) dx$$

and do the other integrals:

$$\begin{cases} c_1 = 1 + \lambda \cdot \frac{1}{4} \cdot c_1 - \lambda \cdot \frac{1}{2} c_2 \\ c_2 = 1 + \lambda \cdot \frac{1}{4} \cdot c_1 - \lambda \cdot \frac{1}{4} c_2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} 1 - \frac{\lambda}{4} & \frac{\lambda}{2} \\ -\frac{\lambda}{4} & 1 + \frac{\lambda}{4} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\det = 1 - \frac{\lambda^2}{16} + \frac{\lambda^2}{8} = 1 + \frac{\lambda^2}{16} \neq 0 \text{ always.}$$

Set $d=4$

$$\begin{pmatrix} 0 & 2 \\ -1 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow c_1 = 0, c_2 = \frac{1}{2}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \psi(x) &= 1 + 4 \cdot x e^{-x} \cdot 0 - 4 \cdot e^{-x} \cdot \frac{1}{2} \\ &= 1 - 2e^{-x}. \end{aligned}$$

PROBLEM 5

$$p^0 \rightarrow \pi^+ + \pi^-$$

$$K^\mu = p^\mu + q^\mu$$

$$p^\mu = (\sqrt{m_\pi^2 + p^2}, p, 0, 0)$$

$$p = 400 \text{ MeV}$$

$$q^\mu = (\sqrt{m_\pi^2 + q^2}, 0, q, 0)$$

$$q = 650 \text{ MeV}$$

$$m_p^2 = K^\mu K_\mu = (p+q)^2 = (\sqrt{m_\pi^2 + p^2} + \sqrt{m_\pi^2 + q^2})^2 - p^2 - q^2$$

$$= m_\pi^2 + p^2 + m_\pi^2 + q^2 + 2\sqrt{(m_\pi^2 + q^2)(m_\pi^2 + p^2)} - p^2 - q^2$$

$$= 2m_\pi^2 + 2\sqrt{(m_\pi^2 + q^2)(m_\pi^2 + p^2)} = 776 \text{ MeV}$$

$$v = \frac{K}{K^0} : \quad v_x = \frac{p}{\sqrt{m_\pi^2 + p^2} + \sqrt{m_\pi^2 + q^2}} = 0.362 (c)$$

$$v_y = \frac{q}{\sqrt{m_\pi^2 + p^2} + \sqrt{m_\pi^2 + q^2}} = 0.597$$

$$v = \sqrt{v_x^2 + v_y^2} = 0.701 \cdot c$$

PROBLEM 6

$$e^+ + e^- \rightarrow \mu^+ + \mu^-$$

$$E \gg \frac{(m_{\mu^+} + m_{\mu^-})^2 - m_{e^-}^2 - m_{e^+}^2}{2m_{e^+}} = \frac{4m_{\mu}^2 - 2m_e^2}{2m_e}$$

$$\approx 2 \frac{m_{\mu}^2}{m_e} = 43150 \text{ MeV} \approx 43 \text{ GeV}$$